

Pilk Lagedi kooli lähiminevikku

Ka siis, kui ollakse olevikust suures joovastuses, tuntakse vaimustust „uue hingamise” üle, tasub heita pilk selja taha ja tuletada meelde möödunud aegu.

Alates 2007. a detsembrist on Rae Sõnumites ilmunud Lagedi kooli huvitavate ürituste kohta üle 80 kirjutise. Kirjutajaiks on olnud nii lapsed kui õpetajad. Kõiki neid lugusid saab internetist praegugi lugeda. Esitan siin katkendid kolmest pikemast kirjutisest. Need tekitavad kindlasti hea tunde ja on ühtlasi tõendiks selle kohta, et ka vanal hallil ajal, kui koolimaja oli veel renoveerimata ja moodsalt sisustamata ning direktoriks oli Liivia Enneveeri eelkäija (Tema alustas tööd 2006. a.), õpiti Lagedi koolis hästi ja toimus palju huvitavat.

1. Artiklist „**Kas õpetaja saab poolest päevast õhtule?**” leiab ülevaate **2007/2008. õppeaasta kohta.** (Rae Sõnumid, september 2008, lk 9–10)

„[---]Aineõpetuse tasemest annavad kõige parema ülevaate riiklikud tasemetööd ja eksamid. Möödunud õppeaastal [2008. a kevadel] viidi Lagedi koolis läbi järgmised tasemetööd: 3. klassis eesti keeles ja matemaatikas, 6. klassis eesti keeles, matemaatikas ja ajaloos. 3. klassi tasemetööde eest saadi kokku 8 „viit” ja 5 „nelja”, kehvemaid hindeid polnudki, 6. klassi tasemetööde tulemus oli 4 „viit”, 9 „nelja”, 6 „kolme” ja 1 „kaks” (hindeid „4” ja „5” 65 %).

Põhikooli lõpueksamitel [2008. a kevadel] saadi hindeid järgmiselt: 4 „viit”, 17 „nelja” ja 15 „kolme”(hindeid „4” ja „5” 58 %). Lõpueksamid sooritasid hinnetele „4” ja „5” viis õpilast kaheteistkümnest [---].

8. klassi hindelise arvestuse tulemuseks oli 7 „viit”, 7 „nelja”, 1 „kolm” ja 1 „kaks”. ”(hindeid „4” ja „5” 88 %).

Eelnevast on näha, et õpilaste taset kontrollivate tööde hinnete hulgas oli hinnete „4” ja „5” ülekaal (72 %) ning mitterahuldavaid oli äärmiselt vähe (2%).

Nurisemiseks ei peaks selliste tulemuste puhul põhjust olema, arvestades asjaolu, et tegemist on kooliga, kuhu õppima asumiseks ei ole vaja läbida konkurssi.

Vaadeldes nüüd, **mis toimus Lagedi Põhikoolis eelmisel õppeaastal [2007/2008. õa] peale tavalise õppetöö.**

- **Töötas 16 erinevat huviringi**, milles oli võimalik tegelda tantsimise, näitlemise, maletamise, kehakultuuri, laulmise, kujutava kunsti ja nahakunstiga, kangakudumise ning mitmesuguste pillide mängimisega.
- **Tegutses noorsoo-organisatsioon T.O.R.E** (Tugiõpilaste Oma Ring Eestis).
- **Koolil oli aktiivne õpilasomavalitsus**, kes andis välja 5 numbrit ajalehte Jõgi jutustab ning organiseeris huvitavaid üritusi.
- **Koolis toimunud üritustest** tasub kõigepealt nimetada **nelja suurt kontserti**, millest oli võimalik osa võtta kogu kooliperel ja õpilaste omastel. **Kontsertidega tähistati isadepäeva, jõule, naistepäeva ja emadepäeva.**
- Emadepäeva kontserdiga oli ühendatud suurt saali täitev **ülekoooliline õpilastööde näitus.**
- Koolis korraldati **neli meeleolukat aktust**: esimesel koolipäeval, Eesti Vabariigi ja kooli sünnipäeval, emakeelepäeval ning põhikooli lõpetajate auks.
- **Peale kontsertide ja aktuste oli veel 13 ülekooolilist üritust**: sügisene ja kevadine spordipäev, õpetajate päeva tähistamine, kohtumine Jüri kirikuõpetaja Tanel Otsaga, klasside kaunistamine jõuludeks, jõuluhommik, kirjandivõistlus „Millisena kujutlen ideaalset kooli?”, sõbrapäeva tähistamine, lugude kirjutamise võistlus, stiilinädal, Eesti Pärimusmuusika Keskuse muusikute kontsert, osalemine projektis „Ökokratt” (selle raames valmisid keskkonnaalased joonistused, plakatid, fotod, kirjandid, uurimistööd, toimus koolimaja ümbruse koristamine), 9. klassi viimase koolikella päev (**Kokku 22 ülekooolilist üritust!**).
- **Toimus 32 ettevõtmist, mis ei hõlmanud küll tervet kooli, aga suurt hulka õpilasi ikka**: Lagedi kooli õpilaste kontsert aleviku väikestele lastele jõulude puhul, kooli lauluvõistlus, 3.- 6. klassi õpilastele, kirjandusviktoriin „Harri Jõgisalu 85”, Rakvere Teatri külastamine (etendus „Kuidas elad?...Ann?”) 5.- 9. klassi poolt, 5. – 6 klassi ekskursioon Eesti Meteoroloogia Instituuti ja Tallinna Veepuhastusjaama, aritmeetikakonkurss 7. – 9. klassile, 7. – 9. klassi ekskursioon Energiakeskuse, peast arvutamise konkurss 5. – 9. klassile, sudoku

5. – 9. klassile, viktoriin „Nuputa”, matemaatikaülesannete lahendamise võistlus vanematele klassidele, noortefilmide festivali Just Film külastamine 3.- 6. klassi ja 8.- 9. klassi õpilaste poolt, ettelugemistunnid 1. – 3. klassile A. Lindgreni loomingust, Lagedi kooli ujumis- ja sukeldumisvõistlus, Väana mõisas toimunud jõulutenduse külastamine 2.- 4. klassi poolt, 5. – 6. klass *bowling*’ut mängimas, võistlus saalihokis 2. – 5. klassile ja 6. – 9. klassile, võistlus saaljalgpallis 7. – 9. klassile, lauatenisevõistlus 7. – 9. klassile, 2. – 6. klassile kirjandusviktoriin „Eno Raud 80”, Juhan Liivile pühendatud etlemisvõistlus 5. – 9. klassile, suur eesti keele ja kirjanduse viktoriin 5. – 9. klassile, kooli raamatukogu tutvustavad ettelugemistunnid 1. – 4. klassile, Miku – Manni Lasteteatri etendus 1. – 3. klassile, 6. – 7. klassi õppekäik Eesti Loodusmuuseumi ja Eesti Tervishoiu Muuseumi, vene keele viktoriin 6. – 9. klassile, jalgpallivõistlus 5. – 7. klassile, pesapallivõistlus 2. – 4. klassile, Väikeste Nõidade pidu 1. – 4. klassile, 4. – 7. klassi ekskursioon Rakvere linnusesse, kooli laager Kurgjärvel.

- **Üritusi korraldati ka üheainsa klassi piires. Neid oli kokku 23:** 0-klassi pidulik lõpetamine; 1. klassi tuleohutusealane õppus „Nublu kaitseb ja õpetab”; 2. klass kadrit jooksmas; 4. klassi esmaabiõppus, lilleseadetund, kohtumine politseinikuga, matk Saha kabelisse; 5. klassi matk Viru rabas, jalgrattamatk mööda Harjumaad, mängude õhtu, klassiõhtu Lagedi noortekeskuses, õppekäigud Eesti Loodusmuuseumi ja Linnamuuseumi ning Nõmme Tuletõrje komandosse, ekskursioon Rootsi; 6. klassi ekskursioon Nõmme Tuletõrje komandosse ja Nõmme Muuseumi; 8. klass vaatamas filmi „Kuhu põgenevad hinged”, kutsevalikupäeval Kehras, simulatsioonimängude tunnis; 9. klassi ekskursioonid Riigikogu hoonesse, E. Vilde ja A. H. Tammsaare muuseumi, 9. kl ekskursioon Peterburi.
- **Nii õpilasgruppide kui üksikvõistlejatega võeti osa mitmesugustest koolivälisest võistlustest, pidudest, laagritest. Selliseid ettevõtmisi oli kokku 35:** Rae valla koolide vaheline jalgpallivõistlus 7. – 8. klassi poistele ja 5. – 6. klassi poistele, Lagedi ja Vaida kooli vaheline jalgpallivõistlus 4. – 6. klassi poistele, 5. klassi inglise keele päev, etlemiskonkursi „Koidulauliku valgel” Harjumaa voor, üleriigilise etlemiskonkursi Harjumaa voor, Harjumaa meistrivõistlused sisekergejõustikus, Rae valla lauluvõistlus, Harjumaa lauluvõistlus, 3. klassi õpilaste õpioskuste olümpiaad, Rae valla 3. klasside kirjandusviktoriin, Harjumaa 2. ning 3. klassi õpilaste mõistatuste ja vanasõnade päev, Harjumaa 5. klassi õpilaste õpioskuste olümpiaad, 9. klassi osavõtt televiktoriinist „Mine metsa”, Vigurvända võistlused, Rae valla kergetõustikuvõistlused, Lagedi Põhikooli meistrivõistlused males (osavõtjad mitmest koolist), Harjumaa koolide vahelised murdmaajooksu teatevõistlused, Harjumaa koolide rahvastepallivõistlused 1. – 3. klassi poistele, 4. – 5. klassi poistele ja 4. – 5. klassi tüdrukutele, Rae valla rahvastepallivõistlused 2. – 5. klassi tüdrukutele ja 2. – 5. klassi poistele, Juhan ja Jakob Liivile pühendatud etlemisvõistluse Harjumaa voor, võistlus „Känguru”, autopiltide joonistamise võistlus Harjumaa algklassipoistele, Harjumaa noorte meistrivõistlused kiirmales, malevõistlus Haapsalus, Harjumaa koolinoorte omaloominguvõistlus, jüripäevale pühendatud teatejooks Jüris, päästevõistlus „Sina oskad seda”, Jüri klunker, Puhta Looduse pidu Paunkülas, mudilaskooride laager, *line*-tantsu Quinnessi rekordi püstitamine Audrus, TORE laager.

Kui kõik Lagedi Põhikooli üritused (alates ülekoolilistest kontsertidest ja lõpetades paari õpilasega esindatud võistlustega) [2007/2008. õa] **kokku arvata, saame koguarvuks 112.**

2. Kirjutis „**Muljeid Lagedi kooli 225. sünnipäeva pühitsemisest ja arvamusi koolist**” (Rae Sõnumid, märts 2010, lk 13–14) koosneb väga erinevate inimestega tehtud intervjuudest.

Maris Liiders, Harju Maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonna juhataja kt: „Väikese kooli kohta laulis koorides palju õpilasi. Paistis, et kõik lapsed pääsevad lavale, mitte ainult valitud seltskond. Meeldivalt üllatas üheksanda klassi poiste etlemine. Õpetajad löid lustlikult kaasa. Esinejad tundusid olevat üks tore pere.”

Sven-Allan Sagris, kooli direktor aastail 1964-1990: „Kontsert näitas huvijuhi ja muusikaõpetaja head tööd. Kooli ajalugu anti edasi elavas vormis. [---] Nimetasin aktusel tublisid inimesi, kes on saanud Lagedil põhihariduse. Neid on rohkesti, ei jõua kõiki üles lugeda.”

Agu Ojasoo, kooli direktor aastail 1998-2001: „Olen kuulnud, et Lagedil õppinud lapsed saavad järgmistes koolides kenasti hakkama, sellepärast arvan, et siin õpetatakse hästi, ollakse nõudlikud. Hiljuti lõpetas üks endine Lagedi kooli õpilane gümnaasiumi kuldmedaliga, teine hõbemedaliga.”

Rein Karm, vilistlane (1960), kooli hoolekogu esimees: „Aastapäevapidu näitas taas, et Lagedi koolis osatakse teha sisukaid üritusi. [---] Hoolekogu esimehena tunnen Lagedi kooli üsna hästi ja tean, et noored omandavad siin hea hariduse.”

Kai Lasn, Lagedi alevikuvanem, kooli hoolekogu liige: „Kuigi mina pole selles koolis käinud, on mul tunne, nagu oleksin siin ise vanade sõpradega kohtumas, sest nii hea meeoleolu valitseb kõikjal.”

Mariin Virolainen, vilistlane (2009): „Õpin praegu gümnaasiumis. Kui võrdlen Lagedi õpetajaid oma praeguste pedagoogidega, tunnen, et Lagedi õpetajad ei jää linnakooli omadele alla. Siinses koolis oli mul võimalus end mitmekülgselt teostada. Osalesin näite- ja tantsuringis ning sain igal kontserdil esineda. Tegutsesin õpilasomavalitsuses: organiseerisime ülekoolilisi üritusi ja andsime välja kooli ajalehte Jõgi jutustab. Kuulusin õpilasorganisatsiooni T.O.R.E. Minu tööd jõudsid kooli almanahhi.”

3. Loost „**Jõulud Lagedi koolis**” (Rae Sõnumid, jaanuar 2011, lk 11) saab teada, mida arvasid lapsevanemad 2010. a jõulupeo kohta.

Maire Tubro: „Kontsert meeldis väga. Omapäraseks tegid selle videoklipid, mida näidati paralleelselt laval toimuvate etteastetega. Nende väikeste filmide abil said lapsevanemad piiluda oma laste koolimaailma. Filmides oli jäädvustatud mõnusaid hetki. Meeldisid laulukoorid, 5. klassi poisid tantsimas. Südant soojendas 1. klassi laste esinemine. Üllatas, et seekord oli näidendis kandev roll poistel. Meeldis, et jõulukontsert oli tervik, kõik sujus kenasti. Tore oli, et esinemas võis näha palju erinevaid lapsi.”

Mairi ja Vallo Tonsiver: „Kontsert oli traditsiooniliselt väga hästi üles ehitatud ning heal tasemel. Laululaste esinemine meeldis väga. Rõõmustas, et suurepärase muusikaõpetaja on suutnud luua väikesest kooliperest nii hea tasemega koorid. Meile on alati meeldinud, et Lagedi koolis pannakse tantsima peaaegu kõik lapsed, olenemata soost ja figuurist. Ja seda ei tehta vägisi – rõõm laulust ja tantsust oli laste silmades selgelt näha! Täname väga huvijuht Liisit ja muusikaõpetaja Siljat ning kõiki teisi, kes lapsed selleks kontserdiks ette valmistasid. Jääme huviga ootama kevadkontserti.”

Elena Lomp: „Vahvad olid meediaringis valminud videod, mida lava kõrval ekraanil näidati. Neid hakati tegema juba sügisel. Erinevail aegadel filmitu oli kenasti ühte tervikusse seatud. Vaimustav oli laulukooride esinemine, eriti hämmastasid 2. ja 3. klassi lapsed. Kuidas küll nii väikesed olid nõnda hästi laulma õpetatud! Oma lapsi lauljate hulgas näha-kuulda oli suur rõõm. Peo terviklikkus meeldis. Tore oli kuulda huvijuht Liisit laulmas. See, kuidas õpetajad jõuluvanale tantsisid, oli lahe. Kindlasti mõjub õpilastele hästi, kui nad näevad oma õpetajaid esinemas!”

Eespool toodud katkendid valgustavad Liivia Enneveeri eelkäija aega, aga Lagedi koolis on iga direktori ajal huvitavat elu elatud. Seda tõendavad ka kolm suurepärase kunstilis-kirjanduslikku almanahhi „Kas mäletad...”. Tasub neid lugeda!

Mariina Paesalu,
Lagedi kooli endine õpetaja